

Henryk Sienkiewicz

KORESPONDENCJA HENRYKA SIENKIEWICZA Z HRABIANKAMI CECYLIĄ I MARIĄ WALEWSKIMI Z LAT 1893-1906

Henryk Sienkiewicz pozostawił po sobie nie tylko bogatą spuściznę literacką. „Hetman ducha i krzepiciel serc polskich” był również utalentowanym epistolografem. Przyjmuje się, że w ciągu całego swojego życia napisał około 15 tys. listów. Wśród jego adresatów, oprócz najbliższej rodziny i przyjaciół, można znaleźć również wybitne postaci ze świata nauki, sztuki, mediów oraz polityki. Do naszych czasów przetrwało ok. 3,5 tys. listów.

Pierwszy polski laureat Nagrody Nobla korespondował z wieloma znanymi osobistościami swoich czasów, np. z Ignacym Paderewskim czy Stanisławem Wyspiańskim. Powieściopisarz traktował też listy jako formę działalności publicznej. Taki charakter miał list do cesarza Wilhelma, w którym protestował przeciwko germanizacji polskich ziem. Jako przewodniczący Komitetu Generalnego Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce rozsyłał pisma do biskupów całego świata o sytuacji w kraju. Wystosował również list do ówczesnego papieża Benedykta XV.

Sienkiewicz, choć zajęty ważnymi sprawami oraz częstymi podróżami, nie zaniedbywał kontaktów towarzyskich. Przykładem czego jest prezentowana korespondencja z Cecylią i Marią Walewskimi.

ARCHIWUM KAZIMIERZA WALEWSKIEGO Z TUBĄDZINA (ARCHIWUM RODZINY WALEWSKICH), SYGN. 66.

List nr 1

Do Cecylii Walewskiej

Przesyłając Jej, stosownie do prośby kilka aforyzmów do albumu który przeznaczono na loterię na zasilenie funduszu tajnego nauczania.

Łaskawa Pani,

przepraszam najmocniej za zwłokę. Wobec nawału większych i mniejszych spraw, interesów i listów, traci się po prostu głowę.

Łączę wyrazy wysokiego poważania

Henryk Sienkiewicz

07.05.1906

List nr 2

Do Hr Marii Walewskich

Łaskawa Pani,

przepraszam tem mocniej za moją odpowiedź im bardziej jest ona spóźnioną. List Łaskawej pani, oddany mi z całą paczką innych przez Godlewskiego zawieruszył się tak, iż dopiero wczoraj, na skutek zapytania Godlewskiego odszukałem go i otworzyłem. Nie biorąc udziału w zabawach karnawałowych, nie mógłbym być w żadnym razie odpowiedzieć zgodnie na łaskawe wezwanie, byłbym jednak wytłumaczył się natychmiast. Obecnie, jakkolwiek jest po czasie, wolę choć i po czasie prosić o wybaczenie, niż zostawić Łaskawą panią w przekonaniu, iż nie odpowiedziałem z powodu braku dobrej woli.

Licząc, że Łaskawa pani przyjmie z wrodzoną sobie dobrocią moje usprawiedliwienie, zostaję z wysokiem poważaniem

Henryk Sienkiewicz

16.02.1893

List nr 3

Do Hr Marii Walewskich

Szanowna pani !

Z największą przykrością znowu ni mogę. Jestem od miesiąca tak połamany katarem i tak zaziębiony, że doktor kazał mi przynajmniej dwa dni przepędzić w łóżku, którą to pokutę zaczynam właśnie od dziś - i właśnie dlatego że to święto.

Zostaję z uszanowaniem,

Henryk Sienkiewicz